

ASTA DIURNA

Билтен Правног факултета Универзитета у Београду Број 6, јун / јул 2005

Правни факултет добио Темпус пројекат

Правни факултет Универзитета у Београду је 30. јуна 2005. године званично обавештен да је добио трогодишњи Темпус пројекат реформе курикулума последипломских студија под називом „*Post-graduate studies for European Integration – POGESTEI*“ на који је конкурисао као координатор пројекта заједно са Правним факултетом Универзитета у Марибору, који је *grant holder*. У пројекат су као учесници укључени и Правни факултет Универзитета у Салцбургу, Правни факултет Уни-

верзитета у Трсту, Правни факултет Универзитета Виадрина из Франкфурта, Правни факултет Универзитета Инсубрија Комо (Италија), као и Правни факултети Универзитета у Новом Саду и Нишу.

Директоријат за образовање и културу Европске комисије, односно његова Канцеларија *TEMPUS – ERASMUS Unit* у Бриселу, преко Канцеларије Темпус програма за Србију и Црну Гору у Београду, примио је велики броја пријава за *Tempus JEP (Joint European Project)* за 2005. годину. У изузетној конку-

ренцији понуђених пројеката и оштрој селекцији, наш Факултет се нашао међу ретким високошколским институцијама из Србије које су добиле *Tempus JEP*, с обзиром да је ове године додељено укупно свега осам *Tempus JEP* пројеката за целу земљу, од чега само још један за друштвене науке. У припреми овог подухвата највећи напор су изнели проф. др Силво Деветак са Правног факултета Универзитета у Марибору, а са наше стране проф. др Драгица Вујадиновић и продекан, доц. др Миодраг Јовановић. ■

Почиње прва фаза реформе наставног процеса

После вишемесечног рада и 17 одржаних састанака, на којима је вођена веома исцрпна расправа о бројним питањима реформе, Комисија за реформу Правног факултета Универзитета у Београду је завршила прву фазу свог рада и донела Закључке о реформи наставног процеса. Комисија је у свом раду настојала да оствари континуитет са закључцима Научно-наставног већа Правног факултета од 30. јуна 2003. године, донетих на основу предлога претходне Комисије за реформу, коју су сачињавали проф. др Дејан Поповић, проф. др Мирко Васиљевић, проф. др Сима Аврамовић, проф. др Зоран Томић и проф. др Радмила Васић. Исто тако, Комисија је настојала да предложене промене не зависе од доношења новог Закона о високом образо-

вању, али да му иду у сусрет, као и да захвати који се предлажу буду уклопљени и у постојеће законске оквире.

Комисија за реформу, коју сачињавају проф. др Сима Аврамовић, као председник, проф. др Будимир Кошутућ, проф. др Зоран Стојановић, проф. др Миленко Крећа, проф. др Драгор Хибер, проф. др Радмила Васић, проф. др Гордана Илић-Попов, проф. др Небојша Јовановић, доц. др Оливера Вучић, доц. др Миодраг Јовановић, асистент-приправник Мирјана Марковић, као секретар и Ђорђе Кривокапић, као представник студената у Комисији, све своје закључке донела је једногласно, после дугог поступка усаглашавања и изналажења компромиса, тако да они представљају заједнички предлог свих чланова Коми-

сије. Имајући све то у виду, Комисија за реформу је предложила, а Научно-наставно веће Правног факултета Универзитета у Београду, са два гласа против, усвојило на седници 20.06.2005. године следеће Закључке о реформи наставног процеса.

- I. С обзиром да је Комисија стала на становиште да се нови режим студија може односити само на генерације које ће тек убудуће уписивати Правни факултет, а не ретроактивно и на оне који су га уписали по претходном режиму, прва група промена се односи на студенте који уписују прву годину студија почев од школске 2005/2006. године.
1. Сви предмети су једносеместрални, према важећем нас-

тавном плану и програму, уз задржавање постојећег фонда часова, који се реализује у једном уместо у два семестра. Тиме ће се знатно интензивирати настава и мобилисати студенти, поготово у првом семестру, што би могло позитивно утицати на ефикасније студирање. Једносеместралност је основно полазиште за будућу модификацију наставног плана и програма и на каснијим годинама студија.

2. Да би се настава једносеместралних предмета одвијала неметано и подједнако у погледу трајања, усвојен је нови наставни календар, којим би се кориговала досадашња неједнака дужина зимског и летњег семестра.

Први (зимски) семестар студија по правилу почиње 1. октобра, а завршава се 15. јануара. У оквиру првог семестра предвиђен је новогодишњи и

божићни распуст у трајању од осам дана. Други (летњи) семестар по правилу почиње 11. фебруара и траје до 1. јуна. У оквиру овог семестра предвиђено је одржавање априлског испитног рока, за време кога се неће одржавати предавања, вежбе и студијске групе. Трајање оба семестра се на овај начин уједначава на четрнаест недеља.

3. Студенти ће, у складу са Законом и Статутом, моћи да користе пет испитних рокова. Јануарски испитни рок, за полагање предмета из зимског семестра, по правилу почиње 16. јануара и траје до 10. фебруара. Априлски испитни рок, као поправни за предмете из зимског семестра, почиње по правилу 1. априла и траје девет дана. Јунски испитни рок, у коме се могу полагати само испити из предмета које се изучавају у летњем (другом) семестру, по правилу траје од 1. до 25. јуна. Септембарски рок, као поправни за предмете из другог семестра, аналогно априлском, по правилу почиње 25. августа и траје девет дана, попут априлског. Други септембарски рок, као општепоправни за све неположене испите са године, по правилу траје од 15. до 30. септембра.

Испитни распоред за јануарски рок студент добија до 30. октобра, а за јунски рок до 10. марта.

4. На студенте који почев од школске 2005/2006. године упишу прву годину студија примењују се нова правила о промени испитивача. У складу са тим студент приликом прва два пријављивања испита полаже испит код наставника који му буде одређен електронским распоредом, без права на промену испитивача, док приликом трећег пријављивања има право на избор испитивача. Изузетно, у првом испитном року (јану-

арско-фебруарски за предмете из зимског семестра, одн. јунски за предмете из летњег семестра) студент може да полаже испит код наставника код кога је са успехом похађао вежбе или студијску групу.

5. Предмети који ће се предавати у првом семестру су Увод у право, Општа правна историја и Римско право, а у другом семестру Увод у грађанско право, Национална историја државе и права и Општа социологија. Страни језик I студенти прве године студија слушају у другом семестру, а морају га положити до краја четвртог семестра.

- II. Друга група закључака се односи на све генерације студената

Садржај

- 1 Правни факултет добио Темпус пројекат
- 1 Почиње прва фаза реформе наставног процеса
- 4 Међународна конференција о споровима око суверенитета на нашем Факултету
- 5 Информатички продори на Факултету
- 9 Сарадња са Правним факултетом из Бања Луке
- 9 Протокол о регионалној сарадњи правних факултета
- 10 Међубиблиотечка сарадња правних факултета у региону
- 11 Научни скупови у иностранству
- 12 Научни скупови у земљи
- 14 Гости на предавањима
- 14 Општи семинар
- 16 Нови курсеви на Факултету
- 17 Међународна сарадња
- 17 Факултетски живот
- 18 Награде и признања
- 18 Промоције књига
- 19 Студентски живот
- 19 Разно

Издавач

Правни факултет
Универзитета у Београду

За издавача

проф. др Мирко Васиљевић

Уредник

проф. др Сима Аврамовић

Секрећар

мр Милена Милутиновић

Технички секретар

Љубица Динић-Гавриловић

Припрема и шtamпа

Досије

Прилоге, фотографије и сугестије за Билтен Правног факултета можете достављати електронском поштом мр Милени Милутиновић на адресу: milena@ius.bg.ac.yu, или на дискети Љубици Динић-Гавриловић до 1. у месецу за догађаје из претходног месеца.

ISSN 1820-3981

та, с обзиром да промене које се предвиђају имају првенствено организациони карактер.

1. У периоду од 1. јула до 25. августа, када почиње септембарски испитни рок, организоваће се семинари, летње школе, курсеви, као и гостовања наставника, истраживача и предавача са других универзитетских центара у земљи и иностранству.
2. Листа опционих предмета је отворена. Поред опционих предмета предвиђених Статутом, пре почетка сваке школске године, на предлог Катедара, одлуком Наставно-научног већа одређују се и други опциони предмети који ће се предавати у текућој школској години.

Број студената који се уписују на један опциони предмет не може бити мањи од десет студената, нити већи од 15% од броја уписаних студената у текућу школску годину. Студенти се на опционе предмете уписују према постигнутом успеху на студијама, односно времену када су стекли услов, а ранг листа уписаних студената на појединим опционим предметима је јавно доступна.
3. Неопходно је, у границама могућности, успоставити практични карактер вежби. То укључује и увођење обавезе да се за сваки предмет пре почетка школске године Управи Факултета достави план практичног рада на вежбама, који би подразумевао решавање практичних проблема, писање правних аката, анализу извора, одлазак у суд, скупштину, министарства, полицију, казнено-поправне установе, итд. План практичног рада на вежбама ће

бити објављен на интернет страници Правног факултета и подељен студентима. При том ће се тежити да један број вежби изводе и истакнути стручњаци из праксе, нарочито на позитивноправним предметима, као што је некада било уобичајено на Факултету. Организовање и реализација практичног карактера вежби представља обавезу предметног наставника, Катедре и Управе Факултета.

4. Ради реализовања редовне и организоване праксе, превасходно на процесним предметима, Факултет треба ће остварити институционалну сарадњу са судовима и другим надлежним институцијама.
5. Утврђени су стандарди који се односе на уџбенике и уџбеничку литературу. Нова издања уџбеника за предмете који се предају осам часова у семестру (у систему једносеместралности) треба да имају највећи обим од око 550 страна, за предмете са шест часова у семестру (у систему једносеместралности) око 400 страна, а за опционе и изборне предмете око 250 страна.
6. Пре почетка сваке школске године Наставно-научно веће доноси и објављује одлуку о начину полагања испита за сваки предмет, на предлог Катедре.
7. Уводи се издавање додатка дипломе (*diploma supplement*) у складу с европским стандардима. Кроз посебни документ који се поред дипломе издаје студенту (уз прецизније податке о наставном плану и програму, као и податке о Факултету), будући послодавац биће у стању да сагледа профил институције на којој је диплома

стечена, детаље програма студија, усмерење које је током студија студент сам себи одредио (смер односно студијски програм, положене опционе предмете), као и поседовање других посебних знања (опциони предмети, вештине или предмети са другог смера – студијског програма).

8. Уводи се евалуација курсева, наставника и сарадника од стране студената, на основу јасно утврђених критеријума, као елемент унутрашње контроле квалитета. Управа ће, у сарадњи са стручњацима и на основу искустава других универзитета, припремити одговарајуће упитнике за евалуацију. Студентска евалуација треба да омогући наставницима и сарадницима да сагледају сопствене резултате у настави и да у складу са резултатима евалуације прилагођавају начин на који изводе наставу. Резултати евалуације су на располагању Управи Факултета и одговарајућој Катедри.
9. Факултет ће организовати посебну службу која ће олакшавати запошљавање студената и омогућавати послодавцима да лакше дођу до потребних квалитетних дипломираних правника.

Усвајањем ових закључака постављени су јаснији оквири за другу, још деликатнију фазу реформе, која ће се односити на реформу наставног плана и програма, увођење двостепених диплома (које би се стицале након 3 и 2 или 4 и 1 године), увођење система кредита и друге промене, које у овом моменту још увек није било могуће адекватно припремити, поготово док се не донесе нови Закон о високом образовању. ■

Међународна конференција о споровима око суверенитета на нашем Факултету

Учесници Међународне конференције о споровима око суверенитета

На нашем Факултету је 8. и 9. јула одржана Међународна конференција *Legal and Political Solutions to Disputes over Sovereignty – From Kosovo to Quebec*, на којој су радове представили учесници из Србије, Канаде, Аустралије, Македоније, Швајцарске и Холандије.

Конференција се састојала из неколико међусобно повезаних панела. На првом од њих претежна пажња је посвећена проблему сецесије, како је он виђен из угла савремене политичке теорије, уставног и међународног права. *Margaret Moore* (*Queen's University*,

Kingston) се у свом раду „*Ethics of Secession and the Problem of Constitutional Design*“ усредредила на моралне теорије о сецесији, закључујући свој рад освртом на уставне механизме којима би се поменута политичка опција могла искључити. Александар Павковић

(Macquarie University, Sydney) је у раду „Normative Assessment of Secessions: Yet Another (Good) Job for Philosophers?“ такође подвргао критичкој анализи постојеће политичко-филозофске приступе проблему сецесије, при том заузимајући став да је само решење тог проблема препуштено преговарачким капацитетима сукобљених страна и пракси међународноправног признања нових држава. Питер Радан (Macquarie University, Sydney) је свој рад „The Legal Regulation of Secession: Lessons from Yugoslavia“ посветио успостављању паралела између напора Уставног суда СФРЈ и Врховног суда Канаде да својим одлукама на одређени начин конституционализују сецесионистичку политику. Миодраг Јовановић, продекан нашег Факултета и главни организатор ове Конференције, је превасходно пажњу посветио питању могуће поделе Косова и Метохије, доказујући у раду „Final Status for Kosovo – Should We Really be Petrified with the „Partition Option“?“ да ако се на принципијелан начин примене нови нормативни трендови у међународном праву на самоопредељење и политичке теорије сецесије, онда то неминовно води могућности територијалне поделе провинције.

Други панел је био посвећен

упоредном уставноправном приступу овој проблематици. Лидија Баства-Флајнер (Institute for Federalism, Fribourg) је у раду „Trust and Tolerance as State Making Values in Multicultural Societies (Paradoxes and Chances of Federalism as a Conflict-Management Tool)“ истакла проблеме међусобног поверења и толеранције као неопходних предуслова свих федералних институционалних аранжмана у мултикултурним друштвима. Затим је Nicole Töpferwien (Cabinet of the Deputy Prime Minister of the FYR Macedonia), превасходно имајући на уму случај Македоније, у раду „Can Decentralisation do what Federalism promises?“ размотрила могућност да се децентрализацијом постигну ефекти који се обично везују за федерализам. Следећи случај из праксе приказао је Alexander Fischer (University of Heidelberg), који се бавио проблемом конструктивне фрагментације суверености у Индији у раду „Higher Law Making as a Political Resource: Constitutional Amendments and the Constructive Fragmentation of Sovereignty in India“.

Најзад, у завршном панелу се решавању проблема спорова око суверености приступило из међународноправног аспекта. Suzanne Lalonde (University of Montreal) је у

раду „The Role of Uti Possidetis in Determining Boundaries: From Kosovo to Quebec“ истакла неприхватљивост тумачења овог међународноправног принципа у мишљењима Бадинтерове комисије, сматрајући да оно не може бити релевантно за случајеве попут Квебека и Космета. Зоран Оклопчић (University of Toronto) је, насупротив томе, у раду „Towards a Political Theory of Uti Possidetis Principle“, заступао тезу да би се могли наћи одређени политички принципи који у случајевима растакања сложених држава подржавају аутоматско претварање административних граница у међународне. На самом крају, Kristin Henrad (University of Groningen) је у раду „A Growing Synergy in Supporting and Promoting Participatory Rights for (National) Minorities“ размотрила у којој мери би права националних мањина, поготово она из домена учешћа у јавном и политичку државе, могли бити поуздана брана сецесији.

У раду Конференције су учешће узели и други присутни и тако допринели квалитету овог догађаја. У плану је објављивање публикације са рефератима, како на енглеском језику, тако и у преводу на српски језик. ■

Информатички продори на Факултету

Као што је забележено у претходном броју *Acta Diurna*, на међународном *on-line* такмичењу у преговарању, у организацији Толедо Универзитета из Охаја, САД, студенти Правног факултета Универзитета у Београду постигли су изванредан успех освајањем трећег (Јелена Манић, Вања Кљајевић и Сениша Ђурић) и петог места (Јована Стевовић, Милан Радонић и Милош Диклић), у конкуренцији 40 тимова из више земаља, оставивши за собом студенте са Харварда, Универзитета из Мериленда и Сингапура, са којима су се дирек-

тно такмичили. Сјајан резултат који су студенти нашег Факултета постигли на овом престижном такмичењу у првој години учешћа, објавила је у априлу 2005. године Америчка адвокатска комора за правничко образовање (*American Bar Association for Legal Education*) на Конференцији за алтернативно решавање спорова.

У том поводу Факултет је студентима издао посебне дипломе за постигнути успех, као и колегиници Lynn Malley, директору ADR (*Alternative Dispute Resolution*) клинике на Правном факултету

Универзитета Илиноис, САД, која као стипендиста Фулбрајтовог програма боравила већ другу годину на нашем Факултету и која је припремала наше студенте за ово такмичење. Током пријема који је за ове студенте приредио декан, проф. др Мирко Васиљевић, 28. јуна 2005. г. одржана је и Конференција за штампу, која је имала извештај медијски одјек. Већи број веома позитивних текстова у новинама, од којих су неки кретали са насловне стране, објавили су Политика, Блиц, Новости, Данас, Недељни телеграф. Овај успех

Факултета и његових студената заузео је доста простора и у телевизијским програмима: наши студенти су били гости Јутарњег програма на ТВ БК и Београдске хронике на РТС I, а опсежни веома позитивни прилози су емитовани у Дневнику II на РТС I, ВИН Магазину на Б92, Отвореном програму Радио Београда, итд. Најзад, успех наших студената је крунисан пријемом, који је за њих 8. јула 2005. г. организовао Министар правде у Влади Републике Србије

Зоран Стојковић, у присуству великог броја новинара који су известили о овом догађају. Том приликом су исказани бројни комплименти нашим студентима и Факултету, а сваком студенту је Министар Стојковић поклатио са својом посветом књигу „Пет ликова Слободана Јовановића“, чији је писац наш колега, академик Данило Баста.

Декан Правног факултета проф. др Мирко Васиљевић, са продеканима др Александром Јовановић, др Оливером Вучић и др Миодрагом Јовановићем, наставницима и студентима, 13. јуна 2005. године, отворио је модерно опремљену студентску компјутерску лабораторију, са преко двадесет радних места. Студенти ће лабораторију, која се налази код улаза у студентску читаоницу и Библиотеку, користити за обуку из предмета Правна информатика, приступ ин-

6

Штaмпа о великом успеху студената нашег Факултета

тернету, електронско претраживање литературе и чланке у домаћим и страним часописима, писање семинарских и других радова, пријављивање испита, као и за коришћење инсталиране електронске базе података „Paragraf Net“, преко које ће да претражују збирке прописа, судску праксу, службена мишљења, моделе уговора и образаца, међународне конвенције, итд.

Према речима Декана ово је први корак ка модернизацији наставе на Правном факултету Универзитета у Београду, као високошколској установи са највећим бројем студената. Од јесени сви амфитетари биће електронски опремљени, а професори ће бити обучени за предавања у новим техникама. Такође, уредиће се девет семинара, а планира се и доградња читаонице, како би студенти имали боље услове за рад.

Рачунарска мрежа на Правном факултету и њена оптичка веза са Интернетом преко Рачунарског центра Универзитета (РЦУБ) реализовани су пре 10-так година и тада

Модерно опремљена студијска компјутерска лабораторија

су били међу првим на Универзитету. Урађена по тадашњим стандардима (UTP-hub технологија), наша мрежа је представљала једну од најбољих на Универзитету. Напретком комуникационе технологије и експанзијом Интернет сервиса на Факултету, јавила се потреба за подизањем брзине како наше локалне мреже, тако и наше везе са спољним светом која је до сада била 10Mb/s (мегабита по секунди).

У сарадњи са Рачунским центром Универзитета у Београду, који су нам дали на послугу веома скуп уређај *Cisco-ruter*, а захваљујући напорима систем аналитичара Правног факултета Универзитета у Београду, Петра Павловића и Мире Чатиновић, 29. јуна 2005. године веза између наших институција повећана је на 1Gb/s (гигабит по секунди), што је фактички сто пута брже него до сада. Да би ова веза била могућа, било је неопходно да се чвориште наше мреже, које се налази у Компјутерској лабораторији, уради у технологији потпуно нове генерације (тзв. категорије 6). Овом приликом у овој новој технологији урађена је и мрежа у свим канцеларијама Анекса које су у равни Лабораторије. На овај начин је постављена најбоља и најсавременија полазна тачка за будућу реконструкцију комплетне локалне мреже Факултета.

Нова интернет презентација Правног факултета (www.ius.bg.ac.yu) завршена је у садржинском погледу током јуна и јула 2005. године креирањем нових делова Студије, Научни рад и публикације, као и уводног дела О Факултету.

Студенти у компјутерској лабораторији

Уредник сајта др Гордана Павићевић уз сарадњу многих особа из Одсека за наставу, за специјалистичке студије, Центра за пројекте, Центра за публикације, уредништва Билтена *Acta diurna*, Досије-а и других, уобличио је знатан материјал о важним димензијама ових тема. Уз остале нове целине које су завршене претходних месеци, то значи да је наш Факултет постепено, део по део, добио потпуно нови website. Као аутор, уредник, и по нужди технички уредник новог сајта, др Павићевић после осам месеци рада сматра да је тиме довршила прву и најзахтевнију фазу прављења интернет презентације Факултета. Осим садржаја главног менија, на првој страни постоје и информативне рубрике, које доносе текуће вести/догађаје и новине из факултетског и студентског живота.

Креирање нових садржаја пратио је нови дизајн, уз ангажовање нашег студента Марка Миленовића, који је сада примењен на читав сајт. Улогу веб-администратора обављао је, уз све друге послове, систем-администратор Петар Павловић. У следећој фази рада предвиђено је ново професионално ре-дизајнирање интернет презентације, као и превођење на енглески језик.

23. јуна 2005. године генерални директор „Paragraf Co“ Бранислав Ђурић и декан Правног факултета Универзитета у Београду, проф. др Мирко Васиљевић, потписали су Протокол о сарадњи. Протоколом је предвиђено да ће компанија „Параграф“ бесплатно инсталирати на све рачунаре у студентској лабораторији, рачунаре у наставничким кабинетима као и рачунаре у секретаријату факултета *Paragraf Net* – електронску збирку закона и других прописа, судске

праксе, службених мишљења, модела уговора, образаца за судске и друге поступке и осталих документата од значаја за пословање.

Фирма *Paragraf Co* обезбедиће континуирану бесплатну презентацију, обуку, пратећи рекламни материјал, писано упутство за коришћење за студенте и наставнике предмета правна информатика. Исто тако, учествоваће у спонзорисању активности Правног факултета Универзитета у Београду, а нарочито традиционалног такмичења у беседништву, што су већ и учинили прошле године, као и будућих *on-line* такмичења на којима учествују екипе студената Правног факултета. Такође је предвиђена сарадња у заједничким организованим облицима наставе за образовање правничких кадрова, у настави на основним и последипломским студијама. Осим тога, Протоколом је предвиђена сарадња са часописом „Анали Правног факултета у Београду“ и студентским листом „Правник“, а у складу са својим могућностима учествоваће и у другим активностима на Правном факултету. „Параграф“ ће поставити банер на свим сајто-

вима „*Paragraf Co*“ са линком ка сајту Правног факултета Универзитета у Београду.

Правни факултет се овим Протоколом обавезује да достави укупан број и распоред рачунара на којима треба да се изврши инсталација програма *Paragraf Net*, да омогући постављање плаката и рекламних флајера на местима која су доступна студентима и наставницима ради информисања о могућностима и начину коришћења *Paragraf Net*-а, да обезбеди адекватне просторије без накнаде за одржавање бесплатних презентација и обука наставника и студената за коришћење и сертификацију програма *Paragraf Net*, као и да омогући сарадњу са наставницима предмета правна информатика и позитивноправних предмета. Особе за контакт компаније „Параграф“ су Јелена Цимеша и Мирослав Ранисављевић, а са Правног факултета су Петар Павловић и Љубица Динић Гавриловић. Сарадња се успоставља на период од годину дана, са могућношћу аутоматског обнављања, уколико се обе стране сагласе. ■

Потписивање Протокола о сарадњи нашег Факултета и фирме *Paragraf Co*

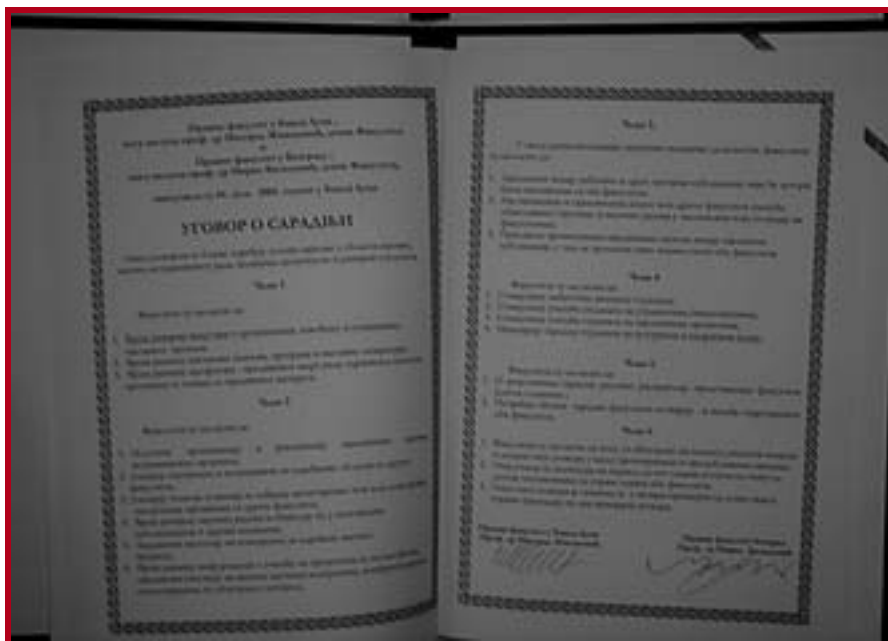

Сарадња са Правним факултетом из Бања Луке

Декани Правног факултета у Бања Луци, проф. др Милорад Живановић, и Правног факултета у Београду, проф. др Мирко Васиљевић, закључили су у Бања Луци 4. јула 2005. године Уговор о сарадњи. Овим Уговором се ближе одређују услови сарадње у области наставе, научно-истраживачког рада, издавачке делатности и размене студената.

Факултети су се сагласили да врше размену искустава о организацији, извођењу и усмеравању наставног процеса; размену наставних планова, програма и наставне литературе; размену професора – предавачког кадра ради одржавања циклуса предавања са темама од заједничког интереса.

Уговором су се Факултети сагласили и да подстичу организацију и реализацију заједничких научно-истраживачких пројеката; ангажују наставнике и истраживаче из одређених области са другог факултета; ангажују чланове комисија за одбрану магистарских теза или докторских дисертација наставника са другог факултета; врше размену научних радова и објављују их у сопственим публикацијама и другим издањима; заједнички наступају на конкурсима за одређене

Уговор о сарадњи Правног факултета Универзитета у Београду и Правног факултета Универзитета у Бања Луци

научно-истраживачке пројекте.

У циљу рационализације свеекупне издавачке делатности, факултети су се сагласили да заједнички издају уџбенике и друге наставне публикације чији ће аутори бити наставници са оба факултета; наставницима и сарадницима оба факултета омогућити објављивање стручних и научних радова у часописима који се издају на факултетима; приликом организовања заједничких скупова издају

заједничке публикације, с тим да трошкове ових издања сnose оба факултета.

Факултети су се сагласили и да стимулишу међусобну размену студената; учешће студената на студентским симпозијумима, пројектима, на културном и спортском плану. О свим резултатима сарадње редовно ће расправљати представници факултета једном годишње. Уговор о сарадњи потписан је за период од пет година. ■

Протокол о регионалној сарадњи правних факултета

Приликом боравка делегације нашег Факултета на Правном факултету Универзитета у Бања Луци, 4. јула 2005. године потписан је Протокол о сарадњи између правних факултета универзитета у Бања Луци, Београду, Новом Саду, Нишу, Крагујевцу, Источном Сарајеву, Бихаћу и Мостару.

Потписници Протокола о сарадњи, свесни потребе реформе у области високог образовања, привржени болошким принципима, одлучни да на регионалном нивоу заједничким деловањем подигну квалитет правних студија, сагласни су да размењују искуства у организацији, извођењу и усмеравању

наставних процеса; врше размену наставних, програма и наставне литературе, размену наставног кадра у циљу усавршавања и унапређења знања и вештина из наставних области и размени студената.

Факултети потписници су као област од посебног интереса за сарадњу предвидели усаглашавање

наставних планова и програма, извођење наставе на основним и последипломским студијама, рационализацију заједничких научно-истраживачких пројекта и заједничку издавачку делатност, итд. Факултети су сагласни да услове за сарадњу, која је предмет овог Протокола, ближе одреде кроз склапања билатералних уговора о међусобној сарадњи. Факултети су се сагласили да у циљу реализације овог Протокола сваке године организују редовни годишњи састанак потписника Протокола.

Потписници протокола су: проф. др Милорад Живановић, декан Правног факултета у Бања

Луци, проф. др Мирко Васиљевић, декан Правног факултета у Београду, проф. др Александар Ђирић, декан Правног факултета у Нишу, проф. др Олга Цвејић-Јанчић, декан Правног факултета у Новом Саду, проф. др Свето Пурић, декан Правног факултета у Крагујевцу, проф. др Радомир Лукић, декан Правног факултета у Источном Сарајеву, проф. др Мујо Демировић, декан Правног факултета у Бихаћу, проф. др Љубомир Зовко, декан Правног факултета у Мостару и проф. др Осман Пајић, декан Правног факултета Универзитета „Џемал Биједић“ у Мостару. ■

Међубиблиотечка сарадња правних факултета у региону

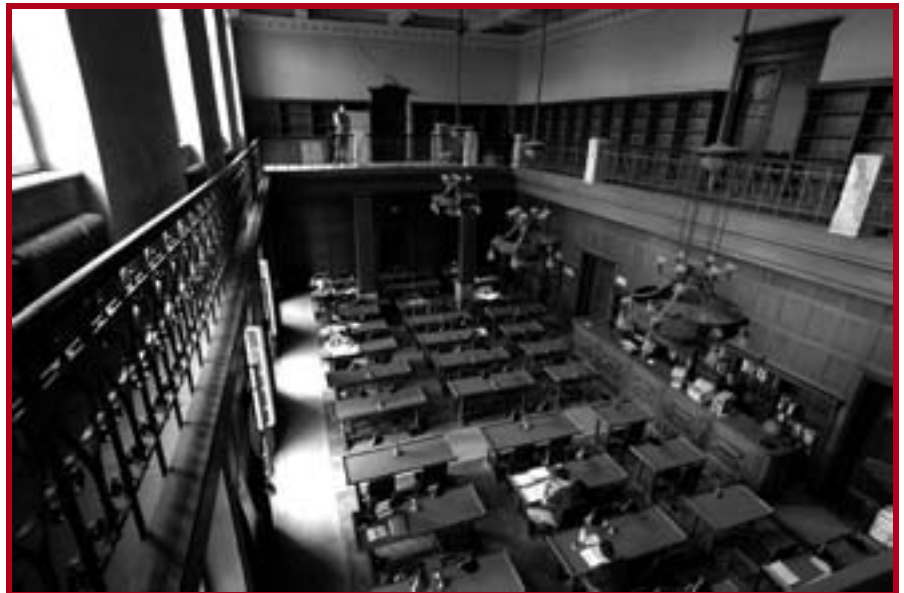
10

Неформална сарадња библиотека правних факултета из региона бивше Југославије започела је 2003. године, на иницијативу Правног факултета у Марибору. У том граду је одржан и први скуп библиотекара ових библиотека. У Неуму, у организацији Правних факултета Свеучилишта у Сплиту и Мостару, 11. и 12. јуна 2005. године одржан је други састанак – Округли сто на тему *Међубиблиотечка сарадња библиотека правних факултета у региону и прилагодњавање болњском процесу реформе универзитета*.

У раду Округлог стола учествовало је 20 библиотекара – 15 представника десет библиотека правних факултета и пет представника судских, универзитетских и националних библиотека. Сви присутни су показали велико занимање за наставак и проширење научне и стручне сарадње правних факултета и њихових библиотека. Разговарало се и договарало о међубиблиотечкој позајмици, размени публикација, размени информација и

искустава, као и о заједничким пројектима. Констатовано је да је тешња сарадња неопходна и због реформе високог образовања по којој се мења улога библиотекара у образовном процесу. Библиотекари високошколских библиотека постају сарадници у настави и партнери у планирању и осигуравању квалитета образовања. Пред-

ложено је да се формира мрежа библиотека, коју би чиниле, у првом реду, библиотеке правних факултета, затим универзитетске библиотеке и библиотеке из области судства и адвокатуре, као и скупштинске, националне и друге библиотеке у региону, а са могућношћу укључења у сличне мреже међународних размерама.

Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“

Постигнут је следећи договор о начину рада регионалне мреже: мрежа ће подржавати међусобну размену публикација и то у првом реду уџбеника, збирки са научних скупова и саветовања као и властитих издања; чланице мреже међусобно ће размењивати публикације и службена документа који се тичу прилагођавања болоњској реформи у свакој од земаља чланица, као и правне прописе и публикације из области библиотекарства; чланице мреже ће обављати међубиблиотечку позајмицу, подсти-

цати међусобну мобилност и размену библиотекара ради перманентног учења и суделовања у заједничким пројектима, приступити изради пројекта за регионално повезивање и међубиблиотечку сарадњу (на партнерској основи), а средства ће се тражити из фондова ЕУ, залагати се за проналажење најповољнијих начина конзорцијалне набавке електронске грађе. Факултетске библиотеке ће се у оквиру својих универзитета повезивати у јединствену универзитетску целину, што ће поспе-

шити и олакшати и регионалну сарадњу и размену, а израдиће се и e-mail листа за чланице мреже ради лакше комуникације.

Округлом столу присуствовали су и декани правних факултета из Сплита, проф. др Драган Боланча и Марибора, проф. др Шиме Ивањко, и у потпуности подржали договор о начину рада регионалне мреже. Декан Правног факултета из Сплита позвао је чланице мреже да се идуће године у Сплиту одрже трећи Округли сто о регионалној сарадњи правних библиотека. ■

Научни скупови у иностранству

Европски институт из Фиренце, један од најпознатијих института у Европи у области изучавања међународног права и права Европске Уније (ЕУ), сваке године организује летње школе из Људских права и Права ЕУ. Први курс одржан је ове године у периоду од 20. јуна до 1. јула, окупљајући око 90 последипломаца, асистената и практичара из целог света, а главна тема шеснаесте летње школе била је Људска права и рат против тероризма.

Поред ове теме, учесници летње школе имали су прилику да чују и предавања на следеће теме: Индивидуално право на приступ правосуђу према међународном обичајном праву, Индивидуално право на приступ правосуђу у време ванредног стања, Међународно хуманитарно право и приступ правосуђу за жртве рата, Пракса Европског суда за људска права и УН Комитета за људска права, Приступ правосуђу у европском компаративном праву, као и Приступ правосуђу у области заштите животне средине.

Специјални гост био је проф. Флинтерман, професор на Универзитету у Утрехту и члан УН Комитета за забрану дискриминације према женама, који је одржао ин-

тересантно предавање на тему Реформе надзорног система уговорних тела УН.

Правни факултет у Београду овом приликом представљала је мр Ивана Крстић, асистент на предмету Људска права.

Црвени крст Пољске и Међународни комитет Црвеног крста из Женеви организовали су, двадесет трећи по реду, летњи курс из Ме-

ђународног хуманитарног права. Курс је одржан у Варшави, у периоду од 4. до 14. јула, на којем је учешће узело 40 учесника из Европе и Северне Америке. Међу учесницима су били студенти последипломци, млади докторанти, асистенти, као и практичари. Нашу земљу представљали су мр Ивана Крстић, асистент на предмету Људска права и Иван Јовановић, Правни саветник за ратне злочине при мисији ОЕБС у Београду.

Асистент мр Ивана Крстић са учесницима летње школе из Међународног хуманитарног права у Пољској

Теме овогодишњег курса покривале су целокупну област међународног хуманитарног права, стављајући акценат на примену женеvских конвенција и два допунска протокола. Било је речи и о актуелним темама, попут начина и метода ратовања у савременим оружаним сукобима, односу између Међународног права људских права и Међународног хумани-

тарног права, као и примени извоара Међународног хуманитарног права у тзв. »Рату против тероризма«. Свака тема обрађивана је прво путем класичног предавања, а потом кроз студију случаја или симулације, где су учесници дискутовали о задатим темама у оквиру своје групе, а затим своја запажања и ставове излагали и бранили пред осталим учесницима.

На крају семинара организована је и посета Аушвицу, где су се учесници летњег курса још једном подсетили на страхоте које су се десиле током Другог светског рата, и на чињеницу да доследна примена међународног хуманитарног права у пракси може спречити или минимизовати људске губитке. ■

Научни скупови у земљи

Према устаљеној традицији, у организацији Савеза удружења правника Србије и Удружења правника Црне Горе, у Будви је од 6. до 10. јуна одржано XI саветовање правника „Будвански правнички дани“, на тему „Актуелна питања савременог законодавства“. Једанаести узастопни пут окупили су се правници Србије и Црне Горе, као и њихови уважени гости из Француске, Аустралије (Универзитет у Камбери), Словеније, Републике Српске, декани и професори правних факултета, судије уставних, окружних и општинских судова, председници и чланови адвокатских комора да расправљају о савременом законодавству.

Будванске правничке дане отворио је проф. др Слободан Перовић, председник Удружења правника Србије и Удружења правника Црне Горе, и поднео уводно излагање. Уводна излагања имали су и проф. др Миодраг Орлић, председник Удружења правника Србије и Станко Марић, председник Удружења правника Црне Горе. Отварању Будванских правничких дана присуствовао је проф. др Мирко Васиљевић, декан Правног факултета Универзитета у Београду, који је поздравио скуп.

Током саветовања преко 800 учесника имало је прилику да се упозна са 60 стручних радова рас-

поређених у пет тематских група (Својински, привредни и уговорни односи; Приватизација и денационализација; Држава и управно законодавство; Рад и радни односи; Усклађивање законодавства Србије и Црне Горе са правом Европске Уније). Шездесет стручних радова учесника скупа је објављено у Зборнику радова са преко 780 страница текста. Са нашег Факултета стручне радове су имали проф. др Слободан Перовић „Кауза уговорне обавезе“, проф. др Драгољуб Кавран у сарадњи са проф. др Мирјаном Дракулић и Аном Никодијевић „Придруживање Европској унији и образовање менаџера јавне управе“, проф. др Зоран Томић „Нека управноправна питања уређивања високог образовања“, проф. др Бранко Лубарда „Репрезентативност социјалних партнера“ и асистент мр Вук Радовић „Стечајни исплатни радови“.

У организацији Института за криминолошка и социолошка истраживања и Више школе унутрашњих послова из Београда одржан је у Будви је од 8. до 10. јуна 2005. године XVII семинар са темом „Казнено законодавство: прогресивна или регресивна решења“. Реферате на уводне теме имали су професори нашег Фа-

култета др Зоран Стојановић „Правно-филозофске концепције у Предлогу кривичног законика“ и др Ђорђе Игњатовић „Колико полазни концепти и границе кривично-правне заштите у новим законодавним решењима одговарају данашњим облицима криминалитета“.

Реферате су такође поднеле наше колегинице проф. др Маринка Цетинић („Казнена одговорност правних лица – каква решења су могућа и очекивана“) и доц. др Наташа Делић („Поравнање учиниоца и оштећеног као основ за ослобађање од казне“), као и проф. др Ђорђе Лазин („Организовани криминалитет и кривично процесно законодавство“). Критички осврт на Предлог новог Кривичног законика Републике Србије дао је проф. др Љубиша Лазаревић.

У организацији Министарства правде Републике Србије и Мисије ОЕБС-а у Србији и Црној Гори је у београдском хотелу „Хајат“ 30. јуна 2005. године одржан округли сто о Нацрту закона о државним органима и поступку за кривична дела против међународног хуманитарног права. Учеснике округлог стола су поздравили Бранислав Бјелица, заменик министра правде

Републике Србије, и Даглас Вејк, заменик шефа Мисије ОЕБС-а у Србији и Црној Гори. У својим поздравним речима они су указали на велики значај који поменути Нацрт има у светлу суочавања са кривичним делима против међународног хуманитарног права. Након тога су о Нацрту закона о државним органима и поступку за кривична дела против међународног хуманитарног права говорили чланови радне групе др Горан Илић, доцент Правног факултета у Београду, Синиша Важић, председник Окружног суда у Београду и председник Већа за ратне злочине, Богдан Станковић, заменик тужиоца за ратне злочине и Бранко Николић, правни саветник у Мисији ОЕБС-а у Србији и Црној Гори. Потом је уследила дискусија у којој су представници правосудних органа, невладиног сектора и стручњака за ову област изнели сугестије за побољшање Нацрта.

Национални савет за сарадњу са Међународним кривичним трибуналом за бившу Југославију и Мисија ОЕБС-а у Србији и Црној Гори су у Палати федерације на Новом Београду организовали 1. јула 2005. године конференцију под називом „Права окривљених и њихова одбрана у поступку пред МКТЈ и пред домаћим правосудним органима“. Конференција је отпочела поздравним говорима Расима Љајића, министра за људска и мањинска права Србије и Црне Горе и председника Националног савета за сарадњу са Хашким трибуналом, Дагласа Вејка, заменика шефа Мисије ОЕБС-а у Србији и Црној Гори, Родерика Мура, заменика шефа Мисије Амбасаде САД у Београду, и Александре Миленов, представника Секретаријата суда у Канцеларији МКТЈ у Београду. Затим су тужиоци Републичког јавног тужила-

штва и Тужилаштва за ратне злочине потписали Споразум о сарадњи са Тужилаштвом Босне и Херцеговине.

Прва сесија радног дела конференције је била посвећена правима оптужених на основу члана 21 Статута МКТЈ и правила 89, 92bis и 97 Правилника о поступку и доказима МКТЈ, сличностима и разликама са положајем окривљених по домаћим прописима, као и општим начелима која се морају поштовати у поступцима за ратне злочине. Предмет друге сесије је било право на жалбу према Правилнику о поступку и доказима МКТЈ и према Законнику о кривичном поступку, док је на трећој сесији расправљано о обелодањивању доказа који иду у прилог одбране оптужених. Проблематика признања кривице пред МКТЈ и споразуми са Тужилаштвом МКТЈ су били тема последње сесије. Један од панелиста прве и треће сесије је био и др Горан Илић, доцент Правног факултета у Београду.

У Београду је 5. и 6. јула 2005. године одржан семинар за судије „Нови Породични закон“, који су организовали Друштво судија Србије и Немачка фондација за међународну правну сарадњу (*Deutsche Stiftung für Internationale Rechtliche Zusammenarbeit*). Поред *Thomasa Meyer*-а, руководиоца Одељења за породично и наследно право у Министарству правде Немачке и *Astrid Schwichtenberg*, судије за породичне спорове у Окружном суду у *Celle*-у, који су се веома похвално изјаснили о новом Породичном закону Србије, оцењујући да би радо видели многе његове одредбе и у немачком законодавству, на семинару су о новим решењима говорили и проф. др Марија Драшкић, руководилац експертске групе која је израдила Нацрт Породичног закона, чланови ове гру-

пе др Гордана Ковачек-Станић, редовни професор Правног факултета у Новом Саду, адвокат Мирјана Павловић и Славка Лакићевић, помоћник министра за рад, запошљавање и социјалну политику, као и Љубица Милутиновић, судија Врховног суда Србије и Оливера Пејак-Прокеш, судија Општинског суда у Новом Саду.

Проф. др Бранко Лубарда, као координатор независне Радне групе за Измењену европску социјалну повељу, 13. јула 2005. г., је учествовао у раду Конференције „Припрема Србије и Црне Горе за ратификацију Измењене европске социјалне повеље“ у организацији канцеларије Савета Европе. Имајући у виду да ратификација Повеље представља једну од обавеза које је Србија и Црна Гора преузела приликом приступања у чланство Савета Европе, ова Конференција је додатно допринела разрађивању стратегије у припреми за ратификацију, а помогла је и националним партнерима и законодавцима у отклањању евентуалних неусклађености домаћег законодавства са релевантим међународним стандардима.

Поред највиших представника државних и републичких органа, на Конференцији су били представници синдиката, као и међународних и невладиних организација. На Конференцији је учествовао Хенрик Кристенсен, заменик Извршног секретара Европске социјалне повеље, као и експертска група која је сачинила Студију усклађености домаћег права и праксе са Измењеном европском социјалном повељом. Конференцију је отворио Слободан Лаловић, министар рада, а проф. др Б. Лубарда је говорио о „Презентацији студије компатибилности права и праксе Црне Горе и Измењене европске социјалне повеље“. ■

Гости на предавањима

Немачки теоретичар, професор социологије и шеф Института за социологију Универзитета у Фленсбургу, *Hauke Brunkhorst*, одржао је 8. јуна на Правном факултету предавање на тему 'Може ли се демократија глобализовати?'

По мишљењу професора Брунхорста, модерно глобално друштво и глобална владавина су далеко од демократског правног и политичког уређења. Моћ, право и новац се глобализују на уштрб и на терет демократске солидарности. Демократија је доспела у дефанзиву. Уочљив је развој глобалног правног поретка који је одавно надређен праву установљеном на нивоу националних држава и који је дубоко продро у националне правне поретке. То је довело до глобалних и регионалних, у Европи најдаље унапредовалих, процеса међудржавне и надржавне конституционализације.

Модерно међународно право је у великој мери превазишло вестфалски модел међународног права и примарно је базирано на патриотизму људских права, али ипак је још увек хегемонијално међународно право, произведено 'одозго' – од бирократско/технократских елита најразвијенијих земаља и утолико нема демократску легитимност засновану на суверенитету народа нити унутар најразвијенијих земаља, а још мање на светском или глобалном нивоу. Нови устав-

Предавање проф. др Hauke Brunkhorsta у конференцијској сали

ни режими, који се називу последњих деценија са осамостаљењем права Европске уније, као и међународног и светског права, интегришу светско друштво са минимумом солидарности негативно, док им за позитивну интеграцију недостаје демократска солидарност, односно прогресивна активна партиципација индивидуалних чланова светске заједнице у политичко одлучивање на глобалноим нивоу.

Демократска солидарност на светском нивоу би водила постепеном процесу демократизације светског друштва и решавању проблема недостатка социјалне интеграције и кохезије, израженим у разним варијететима фундаментализма (сецесије, тероризма, ет-

нонационализма) и израженим у масовној маргинализацији великих делова светске популације. Позитиван утицај на демократизацију правног и политичког поретка на глобалном нивоу, по мишљењу Брунхорста, врше глобални друштвени покрети и транснационалне невладине организације, односно покрети за алтернативну глобализацију.

Књига Х. Брунхорста „*Солидарност. Од грађанској њријативности до глобалне њравне заједнице*“ преведена је са немачког и објављена 2004. године као заједничко издање Београдског круга из Београда и Мултимедијалног института из Загреба. Одређени број књига је подељен посетиоцима предавања. ■

Општи семинар

Управе Општег семинара и Народне библиотеке у Брусу организовале су 18. јуна 2005. године трибину на тему „Личност и

дело Слободана Јовановића“. Том приликом Брус је посетила делегација коју су сачињавали декан проф. др Мирко Васиљевић, про-

декан за наставу, доц. др Оливера Вучић, секретар Миљко Ваљаревић, проф. др Момир Милојевић, проф. др Јовица Тркуља, адвокат у

пензији Жика Лазић и седморо студената.

Делегацију Правног факултета примили су и челници Скупштине општине Брус и Општинског суда у Брусу. Повод за трибину биле су књиге Миодрага Јовичића *Слободан Јовановић – илустрирана монографија* и Данила Басте, *Пет ликови Слободана Јовановића*. Након поздравне речи декана Мирка Васиљевића и уручења поклона од шездесет књига бруској Библиотеци, о Слободану Јовановићу су говорили доц. др Оливера Вучић, продекан, проф. др Момир Милојевић и проф. др Јовица Тркуља.

Двоипочасовна расправа у којој је учествовало више грађана Бруса и студената је показала да је расправа о Слободану у Јовановићу изазвала велико интересовање. Занимљивост теме је привукла пажњу и локалних медија који су о расправи на трибини обавестили јавност.

Двадесети састанак Општег семинара Правног факултета одржан

21. јуна 2005. године био је посвећен новом броју часописа „Анали Правног факултета у Београду“. Водитељ састанка је био проф. др Јовица Тркуља, а уводна излагања су имали проф. др Данило Баста, главни уредник и проф. др Јасминка Хасанбеговић, члан редакције „Анала“. Том приликом проф. Баста је говорио о концепцији и новом изгледу часописа. Он је напоменуо да ће часопис излазити два пута годишње, да ће бити отворен за сарадњу са нашим наставницима и сарадницима, али и са другим ауторима из земље и иностранства. О садржају и свим прилозима „Анала“, бр. 1 за 2005. годину, подробно и критички је говорила проф. др Јасминка Хасанбеговић. После уводних излагања развила се жива расправа у којој је учествовало више наставника (проф. др Живојин Алексић, проф. др Стеван Ђорђевић, проф. др Стеван Врачар, проф. др Коста Чавошки и др.). Професор Баста и професорка Хасанбеговић су посебно истакли да ће редакција учинити све да „Анали“ остану

достојни доследни својој светлој традицији и да допринесу остварењу великог циља: да европска Србија буде истинска правна држава, земља у којој се демократски створено право примењује, људска права поштују, а о правди и правичности брине као великом добру државе и народа.

Двадесет први састанак Општег семинара Правног факултета одржан је 4. јула 2005. године у Кикинди на позив Народне библиотеке „Јован Поповић“, а био је посвећен књизи доц. др Жике Бујуклића „Forum Romanum – Римска држава, право, религија и митови“. Разговор је водио проф. др Јовица Тркуља, а уводна излагања су имали проф. др Емилија Станковић и публициста Дејан Милић. Они су истакли да су у нашој романистичкој литератури дела свеобухватнијег карактера веома ретка. Стога је доц. Бујуклић направио прави подвиг јер је успео да напише дело енциклопедијског карактера које код нас до сада није постојало. Обухватајући поред права и друге сегменте римске културе, Бујуклић је направио искорак којим је различите области духовног живота Римљана спојио на најприроднији начин, онако како су оне заиста у стварности постојале и упоредо егзистирале. Специфичним еклектичким приступом, одсликао је сву комплексност свакодневног живота, везаног управо за место на коме се јавни живот Рима најинтензивније одвијао – Forum Romanum. У уводним излагањима и у дискусији која је уследила показало се да римско право, религија и митови изазивају изузетну пажњу, интересовање и популарност наше правничке и шире јавности. ■

Проф. др Јасминка Хасанбеговић, проф. др Јовица Тркуља и проф. др Данило Баста на XX састанку Општег семинара

Нови курсеви на Факултету

Проф. др Радмила Васић и представници Националног центра за државне судове Дијана Јеловац и Инес Церовић су 11. јуна 2005. године доделиле 38 сертификата студентима Правног факултета Универзитета у Београду, који су у оквиру пројекта „Владавина права у Србији“ похађали курс Писање правних аката. Да би добили сертификате студенти су морали уредно да похађају предавања и покажу успех у изради практичних задатака.

Успостављена је сарадња између студената који су похађали курс и Народне канцеларије председника Републике за волонтерски рад. Студенте је за волонтерски рад у Народној канцеларији посебно квалификовао рад у оквиру овог Курса. Они су у Канцеларији полагали тест, као и сви други који су конкурисали за волонтирање, и притом показали изузетне резултате.

Два најбоља студента из ове групе похађало је међународни семинар за послове правне помоћи, а предстоји разговор са Народном канцеларијом којим ће се овај вид сарадње институционализовати.

Студенти који су успешно завршили овај Курс су стекли право да им се он призна као положени испит из предмета Судско организационо право. У извођењу Курса учествовали су проф. др Радмила Васић, доцент др Горан Илић и асистент мр Милош Живковић.

Полагање стручног испита за стечајне управнике у амфитеатру V

Правни факултет Универзитета у Београду и Агенција за лиценцирање стечајних управника Републике Србије, организовали су припремну наставу за стицање лиценце за стечајне управнике.

Курс су у присуству више од сто полазника 8. јуна 2005. г. свечано отворили проф. др Мирко Васиљевић, декан Факултета, проф. др Небојша Јовановић, руководилац наставе и Јован Јовановић, директор Агенције за лиценцирање стечајних управника. Након свечаног отварања прве часове из области основа права држао је академик проф. др Коста Чавошки.

Наставу у укупном фонду од 40 часова, која је трајала три недеље, четвртом и петком поподне и суботом током целог дана, су изводили проф. др Небојша Јовановић, Драгиша Слијепчевић, судија Врховног суда Србије, Радо-

мир Лазаревић, судија Вишег трговинског суда, Јелисавета Василић, адвокат, др Владимир Чоловић, доцент Факултета Српско Сарајево и др Вера Леко, научник сарадник Економског института.

Припремна настава је одржана у складу са Програмом за полагање стручног испита за стечајне управнике Министарства привреде Републике Србије, тако да су полазници били у прилици да стекну довољна знања за полагање испита. Значај припремне наставе је посебно наглашен због забране из Закона о стечајном поступку да након истека текуће календарске године лица без лиценце буду именована за стечајне управнике.

Полазници овог курса су 15. јула, по завршетку припремне наставе, полагали стручни испит за стечајне управнике у амфитеатру V нашег Факултета. ■

Међународна сарадња

Декан Правног факултета проф. др Мирко Васиљевић, амбасадор Холандије у Србији и Црној Гори Баренд ван дер Хајден и продекан доц. др Миодраг Јовановић, 20. јуна 2005. године уручили су студентима нашег Факултета Александри Милић и Предрагу Петковићу, победницима конкурса за најбоље есеје на тему „Мир кроз међународно право“, сертификате за летњу школу у Хагу. Летња школа ће трајати од 28. јула до 14. августа, садржаће пет течајева, а двоје наших студената имаће прилике да се додатно едукују на реномираној Академији за међународно јавно право. Трошкови боравка и летње школе за победнике конкурса финансира амбасада Холандије и општина Хаг. ■

Додела награда победницима конкурса за најбоље есеје на тему „Мир кроз међународно право“

Факултетски живот

На седмој седници Изборног већа одржаној 20. јуна 2005. године, донете су одлуке о избору асистента др Дејана Ђурђевића у звање доцента за ужу научну област Наследно право, Силване Поповић у звање предавача за Енглески језик и Светислава Костића у звање асистента-приправника за ужу научну област Јавне финансије и финансијско право.

Од 20. јуна 2005. г. у Деканату Факултета налази се изложено фототипско издање Иловачког преписа Законоправила (одн. Номоканона, Крмчије) Светога Саве, које је Факултет недавно набавио. Текст Законоправила, које представља мешавину визан-

тијских канонских и световних правних прописа, у изворном облику није сачуван. Од једанаест преписа српске редакције овог Законика, најстарији је управо Иловачки из 1262. године, познат као Иловачка Крмчија. Назив је добио по Иловици, полуострву у Тиватском заливу, који се данас зове Превлака. На овом полуострву се после стицања аутокефалности Српске Православне Цркве (1219) налазило средиште Зетске епископије у манастиру Светог Архангела Михаила. Овај најстарији препис Законоправила састоји се од 400 листова на пергаменту и чува се у Архиву Хрватске академије знаности и умјетности у Загребу. Прво фототипско издање овог преписа објављено је 1991. године.

У Ректорату Универзитета у Београду 13. јула одржана је свечаност на којој су промовисани редовни професори, изабрани у највише универзитетско звање. Промовисано је 14 редовних професора Београдског универзитета, а са нашег Факултета проф. др Радмила Васић. У кратком излагању проф. др Мирко Васиљевић, декан Правног факултета, истакао је биографске податке, напредовања у каријери, навео најважнија научна достигнућа, као и најзначајније ангажмане проф. др Радмиле Васић ван редовне наставе на Правном факултету Универзитета у Београду. ■

Награде и признања

Председник Србије Борис Тадић предложио је Скупштини Републике Србије за судију Уставног суда Србије мр Светиславу Булајић, асистента нашег Факултета на предмету Уставно право.

Мр Светислава Булајић је током вишегодишњег рада на Факултету учествовала на бројним домаћим и

страним научним скуповима, била стипендиста француске и америчке владе и саветник Одељења за медије Мисије ОЕБС-а при Србији и Црној Гори. Припрема докторску дисертацију из области метода уставне интерпретације. ■

Промоције књига

Крајем јуна је у издању Центра за публикације Правног факултета у Београду, као прва књига у новопокренутој библиотеци „Уџбеници“, објављен нови уџбеник из Социологије аутора Милована Митровића, редовног професора за тај предмет. „Добили смо уџбеник из науке о друштву који задовољава сва мерила доброг писања и излагања. Ово није обична књига, ово је дело, енциклопедијско дело, о односима човека према природи, друштву и култури – и резултатима тих односа који су по правилу уређени, организовани и установљени. У овом делу студенти свих факултета где је социологија један од општестручних предмета, могу да нађу обрађене теме које у другим уџбеницима често нису ни поменуте: социологија права, животна средина, јавно мњење, мас-медији, култура као особена човекова средина са свим својим елементима (језик, религија, магија, обичаји, морал, пословна и професионална етика, идеологија, уметност, масовна култура, слободно време, поткултура и противкултура, друштвена контрола, култура и личност, културне промене, образовање, комуникацијске технологије и информатичко друштво), глобализација и њени облици, српско друштво и европске интеграције итд.“ (из рецензије Ђуре Шушњића).

„Приложени рукопис има све одлике једног продубљеног курса савремене социологије који је садржајно (проблемски), али и по

ски и практични проблеми у изналажењу њихових оптималних нормативних аранжмана и одговарајућих организационих и институционалних облика – са посебним нагласком на савремено српско друштво“ (из рецензије Милоша Марјановића).

начину интерпретације, прилагођен реформским интенцијама универзитетског образовања, а посебно студијама права. Основна његова одлика је појмовна прецизност социолошког дискурса и систематичност у излагању основних друштвених проблема. Основна његова специфичност огледа се у настојању да се базични друштвени процеси (економски, политички и културни) разматрају у склопу основних друштвених односа тако да се што јасније сагледају теориј-

Центар за издавачку делатност Правног факултета у Београду и Ауторска издавачка задруга „Досије“, објавили су књигу проф. др Милана Шкулића „Међународни кривични суд – надлежност и поступак“ (стр. 591). Наслов књиге је идентичан истраживачкој теми „*Internationaler Strafgerichtshof – Zuständigkeit und Verfahren*“, за чију је обраду аутор добио и користио Хумболтову стипендију (*Alexander von Humboldt-Stiftung*). Књига је претежно написана током студijsког боравка проф. др Милана Шкулића у Фрајбургу, где је радио у *Max-Planck* институту за компаративно и међународно кривично право. „Књига др Милана Шкулића представља обиман рад монографског карактера, чија је садржина подељена у три основна дела, тако да се прво поглавље рада односи на историјат међународног кривичног правосуђа, у другом су анализирана кривична дела која спадају у стварну надлежност сталног Међународног кривичног суда,

а треће поглавље је посвећено обради кривичног поступка који се примењује пред тим судом.

Књига је написана уз консултовање обилне савремене литературе, претежно на немачком и енглеском језику. С обзиром на извесну дефицитарност стручне литературе из међународног кривичног права на нашем језику, а посебно у односу на кривичнопроцесну проблематику, ова монографија представља значајан допринос развоју наше науке, тако да ће омогућити да се стручна јавност ближе упозна са одредбама Римског статута, посебно онима које су кривичнопроцесног карактера, као и са садржајем Правила о поступку и доказима, која код нас још нису званично преведена. Значајну вред-

ност књиге представља и чињеница да је аутор у читавом низу слу-

чајева указао на бројне и тешке грешке у званичном преводу Римског статута на српски језик (у Закону о његовом потврђивању), преведећи сам енглески текст на коректан начин. Књигом проф. др Милана Шкулића „Међународни кривични суд – надлежност и поступак“ је дат велики допринос развоју наше науке кривичног, како процесног, тако и материјалног права, односно међународног кривичног права. Поред тога, садржај ове монографије може бити од користи и за службене актере и друге учеснике поступка који се у нашој земљи одвијају за кривична дела против човечности и међународног права.“ (из рецензија проф. др Зорана Стојановића и проф. др Ђорђа Лазина). ■

Студентски живот

На традиционалном Фестивалу беседништва 3–4. јуна 2005. године, који се већ четрнаести пут одржава у Сремској Митровици под називом *Lux verbi*, ове године титулу победника је освојио студент треће године Правног факултета Универзитета у Београду, Никола Селаковић, овогодишњи победник на нашем такмичењу у беседништву. На овај Фестивал своје учеснике шаљу многе институције на којима се негује беседништво (Филозофски факултет из Новог Сада, Правни факултет са Пала, Богословски факултет из Београда, Војна академија из Београда, Школа беседништва из Сремске Митровице, Карловачка гимназија из Сремских Карловаца, Правно-биротехничка школа „9. мај“ из Београда, итд). Као и много пута претходних година, наши такмичари су били супериорни, тако да је

Николи Селаковићу припала победничка бронзана статуа беседника, коју је и ове године донео Правном факултету Универзитета у Београду.

Други круг припремне наставе за упис на Правни факултет у школској 2005/2006. години, трајао је од 12. до 19. јуна 2005. године. Укупан фонд часова, као и у првом кругу је био 51. Наставу из Српског језика (25 часова) је држала мр Александра Кузмић, професор Српског језика у Филолошкој гимназији у Београду, а наставу из Историје (26 часова), доц. др Жика Бујуклић и асистент др Војислав Станимировић.

Правни факултет Универзитета у Београду је, на основу Одлуке Владе Републике Србије, расписао

конкурс за упис 700 студената који се финансирају из буџета Републике Србије и 1100 самофинансирајућих студената, на прву годину основних студија за школску 2005/2006. годину.

Пријаве на конкурс примале су се 22. и 24. јуна. Полагање пријемног испита обављено је 29. јуна, према распореду који су кандидати добили приликом пријаве на конкурс. Јединствена ранг листа објављена је 30. јуна, а коначна 5. јула. У овом уписном року конкурисало је 1907 кандидата. Најуспешнији кандидат на ранг листи има 100 бодова, последњи студент који се финансира из буџета (700. место) има 72,28 бодова, а последњи самофинансирајући (1800. место) има 41,24 бода. Упис примљених кандидата обављен је од 4. до 11. јула 2005. године. ■

Разно

Правни факултет кога заступа декан проф. др Мирко Васиљевић и Удружење поштовалаца

Свете Горе Атонске, коју заступа проф. др Милан Скакун, закључили су Уговор о донаторству 21. јуна

2005. године. Факултет је за обнову манастира Хиландар уплатио износ од 150.000 динара. Удружење

поштовалаца Свете Горе Атонске се обавезује да ће средства од донаторства искористити искључиво за наведену сврху.

Делегација Правног факултета Универзитета у Београду на челу са деканом, проф. др Мирком Васиљевићем, присуствовала је 4. јула 2005. г. обележавању 30. годишњице оснивања Правног факултета Универзитета у Бања Луци. Тим поводом уприличена је Свечана академија. Академији су присуствовали највиши званичници политичког живота Републике Српске: председник Народне скупштине, председник Владе и министри, председник Суда Србије и Црне Горе академик Слободан Перовић, заменик градоначелника

др Миодраг Траjkовић, проф. др Милан Пауновић, проф. др Милан Шкулић, Миљко Ваљаревић, секретар, асистент-приправник Наташа Петровић и представници студената. У свом обраћању присутнима проф. др Мирко Васиљевић истакао је своје задовољство и част што присуствује обележавању једног лепог јубилеја и уручио поклон слављеничком Факултету. Представници присутних правних факултета потписали су Протокол о сарадњи, а наш Факултет и Факултет домаћин потписали су и Уговор о сарадњи. Декан Правног факултета у Бања Луци је доделио Плакету нашем Факултету за вишегодишњу успешну сарадњу.

Након окончања Свечане академије делегација нашег Факултета обишла је Манастир Гомионица

ници Србије, а посебно њихов рад на организовању студентске праксе у суду и учешће у остваривању програма правних клиника, у сарадњи са канцеларијом америчке адвокатске асоцијације *ABA-CEELI* у Београду. Уводна излагања на тему Реформа правничког образовања у функцији укључивања у европски високообразовни простор су поднели наши професори др Гашо Кнежевић и др Сима Аврамовић, а у дискусији су учествовали проф. др Стеван Лилић и проф. др Радмила Васић. Уводна излагања су имали и представници Врховног суда Србије, Правосудног центра, као и канцеларије Савета Европе у Београду (наш некадашњи асистент мр Силвија Пановић-Ђурић). Колоквијуму је присуствовао и узео учешће у раду и један број колега са правних факултета из Ниша, Крагујевца и Новог Сада.

Библиотека Правног факултета Универзитета у Београду најсрдачније захваљује дародавцима који су током јуна и јула 2005. године својим поклонима обогатили њене фондове.

Институције: Немачка фондација за међународну правну сарадњу, Бон; Правни факултет Универзитета у Београду; Правни факултет Универзитета у Сарајеву; Удружење за међународно кривично право, Београд; Фонд за хуманитарно право, Београд; Центар за антиратну акцију, Београд; Центар за либерално-демократске студије, Београд; Центар за цивилно-војне односе, Београд.

Појединци: проф. др Илија Бабић, проф. др Данило Баста, проф. др Лидија Р. Баста Флајнер; асистент-приправник Милош Здравковић; проф. др Александра Јовановић; проф. др Небојша Јовановић; др Светислав Јовановић; проф. др Ђорђе Лазин; др Јелена Лопичић-Јончић; доц. др Бојан Милосављевић; др Светлана Мирчов; Јоца Ристић; Зоран Стојановић; др Снежана Р. Стојановић; др Борјанка Трајковић, као и студенти нашег факултета Милан Аврамовић и Мирјана Ђукић. ■

Делегација нашег Факултета у Бања Луци

Бања Луке, представници правних и других факултета и универзитета из бивших југословенских република, бројни професори, представници студената и пријатељи Факултета. Отварајући Свечану академију декан проф. др Милорад Живановић је истакао да 30 година постојања и едукације правничких кадрова обавезује на трајање и настављање вршења едукативне улоге.

Делегацију Правног факултета Универзитета у Београду представљали су поред декана и проф.

који се налази у близини Бања Луке, културно историјски споменик из XV века, који је последњи пут обновљен у периоду после последњег рата (1993–1998).

У организацији НВО Млади правници Србије 5. јула 2005. г. у хотелу „Метропол“ је одржан колоквијум под називом „Унапређење правничког образовања“. На колоквијуму су представљене активности организације Млади прав-